

EKONOMIA –ESPAZIOA

LUR-1 euskal satelitearekin konektatu du AVSk

Bart Space X konpainiaren Falcon 9 koheteen espazioratu ostean, 12:39an Euskal Herrian osorik garatutako satelitearekin bat egin du Added Value Solutions (AVS) Arabako konpainiak.

LUR-1 euskal satelitearekin konektatu du AVSk

EITB MEDIA

publikatuta: 2024/08/17 13:10 (UTC+2)

AVS (Added Value Solutions) Arabako konpainiak bart jaurtitako LUR-1 euskal satelitearekin konektatu du, bigarren saiakeran.

Arkaitz Larman ingeniariak EITBri esan dionez, espero zuten unean konektatu dira, gauerdian Euskal Herrian osorik diseinatu eta garatu den satelitearekin konektatzeko egin duten lehen ahaleginak huts egin ondoren.

"Bagenekien orain arteko dena ondo eginda zegoela, eta denbora kontua zen", azaldu du Larmanek. Lehendabiziko urrats hori beteta, orain arteko guztia espero bezala etorri da, AVSko kideen arabera.

Atzo kohetearen jaurtiketa atzeratu zutenez, kalkuluak egin behar izan dituzte berriro satelitearekin harremanetan jartzeko. Ohikoa omen da lehenengo ahaleginean konexioa ez ezartzea, eta kasu batzuetan bi aste ere behar izaten omen dira lortzeko.

Espaziorako bidaia gauzatzeko, Elon Musk enpresaburuaren **Space X** konpainiaren **Falcon 9** koheteen espazioratu dute bart satelitea, Ameriketako Estatu Batuetako Indar Espazialak **Vandenberg (Kalifornia)** duen basetik.

Jaurti eta minutu batzuetara, kohetea eta satelitea banandu dira, eta Lurraren gainazaletik 515 kilometro inguruko distantziara orbitatzen ari da jada.

LUR-1 satelitea, lehen euskal satelitea, espazioan dago

LUR-1 satelitea **57 kiloko mikrosatelitea** da, eta hainbat bandatako antenak (UHF, S eta X), beso zabalgarri bat eta eguzki-panelak ditu. Mila lanegun baino gehiago eta 8 milioi euro inbertitu dira diseinatzeko eta fabrikatzeko prozesuan, horien **% 40 funts publikoen bidez** bildutakoak.

Sateliteak **segundoko 7 kilometroko abiaduran** orbitatuko du Lurraren inguruan, eta bost urtez funtzionatuko omen du. Ondoren, bere orbita espazialek aterako da, atmosferan berriz sartzeko, eta bertan desegingo da.

Bereizmen handiko irudiak eta jasangarritasuna

Teknologia hori guztia Lurraren bereizmen handiko irudiak hartzeko erabiliko dute, nahiz eta hasiera batean misioaren arreta Euskal Herriko geografian jarri, itsasertzaren bilakaera aztertzeko, izurriteen eta ibaien kontrolak aztertzeko eta laboreen banaketa kudeatzeko, besteak beste.

LUR-1 sateliteak **MICE** gailua darama, Arabako konpainiak ESArentzat (Europako Espazio Agentzia) garatutakoa.

Copernicus programaren satelite guztietan instalatuko dute, desorbitazioa prestatzeko, funtzionatzeari uzten badiote edo balio-bizitzaren amaieran erabiltzeko. Teknologia horrek espazioan zaborrik ez uzteko aukera ematen du, espazio jasangarriagoa lortze aldera.

Espazio sektoreak 800 milioi euro inguru sortzen ditu urtero Euskal Autonomia Erkidegoan, 5.000 profesional ingururi ematen die lana, eta EAEko BPGren % 5,7 da.

<https://www.eitb.eus/eu/albisteak/ekonomia/osoa/9563261/lur1-euskal-satelitearekin-konexioa-ezarri-du-avsk>

GALDERAK

1. Zein berezitasun du euskaldunontzat LUR-1 sateliteak? (1,5 puntu)

2. Nork konektatu du LUR-1 satelitearekin? (0,5 puntu)

- A. *Space X konpainiak.*
- B. *Arkaitz Larman ingeniariak.*
- C. *Added Value Solutions konpainiak.*
- D. *Falcon 9 koheteak.*

3. Lehen saiakeran lortu al dute LUR-1 satelitearekin konektatzea? (1 puntu)

4. Zergatik kalkulatu behar izan dute noiz jarri harremanetan satelitearekin? (1 puntu)

5. Nola espazioratu dute satelitea? (1 puntu)

6. Zer gertatuko da LUR-1 satelitearekin funtzionatzeari uzten dionean? (1,5 puntu)

7. Misioaren helburu bakarra Euskal Herriko geografia aztertzea al da? (1 puntu)

8. Zein da MICE gailuaren funtzioa? (0,5 puntu)

- A. Espazioko zaborra jasotzea.
- B. Sateliteek ez dutenean funtzionatzen, haien desorbitazioa prestatzea.
- C. Copernicus programaren satelite guztietan instalatzea.
- D. Europako Espazio Agentziarako lan egitea.

9. Zein motatako testua da hau? (1 puntu)

10. Informazio hau fidagarria al da? Zergatik? (1 puntu)
